

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

Planprogram for regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark

21/27530

**Høringsutkast
datert 29.
september 2021**

Innhold

1. Innledning	3
1.1. Planprosessen.....	3
1.2. Roller og ansvar	3
1.3. Planområdet	4
2. Hensikten med planarbeidet	6
2.1. Intensjonen med planen.....	6
2.2. Mål for planprosessen.....	7
3. Utfordringsbildet	7
4. Evaluering av Regional plan for kystsonen i Vestfold (2014).....	10
5. Kunnskapsgrunnlaget.....	10
6. Tema i planarbeidet	11
6.1. Oppfølging av FNs bærekraftmål.....	11
6.2. Grensesnitt og oppfølging av andre planer.....	13
6.3. Natur og klima	13
6.4. Friluftsliv	14
6.5. Kulturminner og kulturmiljø	14
6.6. Byer og steder	15
6.7. Næring.....	15
6.8. Infrastruktur og målepunkter.....	16
6.9. Sjøarealene	17
6.10. Forvaltningssoner	17
6.11. Handlingsprogram	18
7. Gjennomføring av planprosessen	18
7.1. Organisering	18
7.2. Politisk behandling	19
7.3. Medvirkning.....	20
7.4. Framdrift.....	20
8. Formelle rammer	21
8.1. FNs bærekraftmål.....	21
8.2. Plan- og bygningsloven.....	21
8.3. Statlige rammer og forventninger	22

8.4. Andre relevante lover	22
8.5. Regionale føringer	23
8.6. Konsekvensutredning	23

UTKAST

1. Innledning

Det skal utarbeides en regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark. Arbeidet skal bygge på gjeldende kystsoneplan *Regional plan for kystsonen i Vestfold* fra 2014 og vedtatt *Planprogram Kystsoneplan for Telemark* fra 2017. Oppdraget følger av *Regional planstrategi 2020 – 2024 - Å utvikle Vestfold og Telemark – verdiskaping gjennom grønn omstilling* (RPS). Plan- og bygningsloven, statlige planretningslinjer og FNs bærekraftsmål vil bli lagt til grunn for arbeidet.

En hensikt med en regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark er å avklare arealbruk og interesser i de kystnære områdene, både på land og i sjø og på tvers av kommunegrensene.

Dette planprogrammet foreslår hvordan arbeidet med kystsoneplanen kan gjennomføres.

1.1. Planprosessen

Å utarbeide en regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark er en av de prioriterte samarbeidsoppgavene i fylket, jf. *Regional planstrategi 2020 – 2024 - Å utvikle Vestfold og Telemark – verdiskaping gjennom grønn omstilling* (RPS).

En felles arealpolitikk langs kysten bidrar til avklaringer, forutsigbarhet og spilleregler som igjen gir gode verktøy for forvaltningen av kystområdene. Den regionale kystsoneplanen er sluttproduktet i en planprosess som innebærer følgende faser:

1. Høring av forslag til planprogram (dette dokumentet) med høringsperiode fra okt. til 1. des. 2021.
2. Evaluere *Regional plan for kystsonen i Vestfold* fra 2014, der rapport utarbeides høsten 2021 og funn presenteres på konferanser og møter.
3. Kunnskapsgrunnlag utarbeides høsten 2021 og funn presenteres på konferanser og møter.
4. Forslag til kystsoneplan utarbeides våren 2022 og ulike forslag drøftes underveis i arbeidet.
5. Høring av forslag til kystsoneplan med høringsperiode høsten 2022.
6. Endelig vedtak av Regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark i fylkestinget i feb./mars 2023.

Partene får først forslag til planprogram på høring og så forslaget til kystsoneplan. I løpet av planprosessen blir det invitert til møter og arrangementer.

1.2. Roller og ansvar

Det er kommunene som har ansvaret for den kommunale planleggingen etter plan- og bygningsloven. I utgangpunktet er det kommunene som ut fra en helhetsvurdering bestemmer hvordan arealene skal brukes. Derfor er kommunenes arealplanlegging avgjørende for forvaltningen av kystområdene på land og i sjø.

Statsforvalteren skal som fagmyndighet innen landbruk, miljøvern, helse og samfunnssikkerhet sørge for at nasjonale interesser blir ivaretatt.

Fylkeskommunen har ansvaret for den regionale planleggingen etter plan- og bygningsloven.

Den regionale politikken utvikles blant annet gjennom regionale planer. Regionale planer legger rammer for utviklingen på tvers av kommunegrensene. Det stokes ut en felles kurs og pekes ut noen felles satsingsområder for fylket.

Det er strenge nasjonale krav til forvaltningen av kystsonen, jf. plan- og bygningslovens §1-8 som omhandler byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen og *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen* fra 2021.

Ifølge Kap. 5 i *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen* fra 2021 skal:

- kommunene legge planretningslinjene til grunn for planleggingen og ved behandling av dispensasjonssøknader
- fylkeskommunene skal legge planretningslinjene til grunn i den regionale planleggingen
- statsforvalteren og fylkeskommunene skal legge planretningslinjene til grunn ved sin medvirkning i det kommunale planarbeidet og når de blir forelagt dispensasjonssøknader

Videre kan statlige- og regionale myndigheter fremme innsigelse til planer som er i strid med planretningslinjene når motstriden innebærer at nasjonale og vesentlig regionale interesser blir tilsidesatt. I vurderingen av om det skal fremmes innsigelse eller ikke, skal det legges stor vekt på det lokale selvstyret. Regionale myndigheter oppfordres til å utarbeide regionale planer for å sikre en helhetlig tilnærming til strandsonen på tvers av kommunegrensene.

Fylkestinget er planmyndighet for regionale planer. Regionale planer er felles strategiske styringsverktøy for hele fylket og kan forstås som en gjensidig forpliktende avtale mellom berørte parter. For å få gode regionale planer er det viktig med gode planprosesser med høy grad av involvering, både fra politisk og administrativt nivå i både fylkeskommune og berørte kystkommuner.

1.3. Planområdet

Planprogrammet har som utgangspunkt at den regionale kystsoneplanen skal omfatte arealer både på land og i sjø i alle de 10 kystkommunene i Vestfold og Telemark: Holmestrand, Horten, Tønsberg, Færder, Sandefjord, Larvik, Porsgrunn, Skien, Bamble og Kragerø.

På land foreslås det at kystsoneplanen omfatter 100-metersbeltet langs sjøen og landområdene bak som utgjør en naturlig del av kystlandskapet. I sjø foreslås det at planområdet går en nautisk mil utenfor grunnlinjen.

På land tar planprogrammet utgangspunkt i det planområdet som følger av *Regional plan for kystsonen i Vestfold* (2014) og *Planprogram Kystsoneplan for Telemark* (2017). Eventuelle behov for justeringer avklares i planprosessen. Å videreføre det geografiske området innebærer at kystsoneplanen vil omfatte landarealer som inngår i kystlandskapet og danner rammen om

Oslofjorden. I sin tid ble denne geografiske avgrensingen fastlagt etter kontakt med berørte kommuner, fylkeskommuner og statsforvalteren og formalisert i både *Rikspolitiske retningslinjer for Oslofjorden* (1993) og videreført i *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen* fra 2011.

I sjø foreslås det at planområdet utvides i forhold til tidligere plan og planprogram. Begrunnelsen for forslaget er en lovendring i plan- og bygningsloven i 2008 der virkeområdet i sjø ble utvidet i forhold til tidligere lov (fra 1985). Lovendringen fra 2008 gir kommunene adgang til å planlegge en nautisk mil utenfor grunnlinjen, mot tidligere lov fra 1985 som var begrenset til grunnlinjen.

Figur 1: Foreløpig avgrensning av kystsoneplanen

På land følger plangrensen i hovedsak grense for Rikspolitiske retningslinjer for Oslofjorden fra 1993, som ble videreført i *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen* fra 2011. I tillegg omfatter planområdet 100-metersbeltet mot sjøen i de største byene. Skien, Porsgrunn, Larvik, Sandefjord, Tønsberg og Horten. I sjø går planområdet en nautisk mil utenfor grunnlinjen.

Planavgrensning ut over 100-metersbeltet er en viktig avklaring i den regionale planen. Det vises til *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen* fra 2021. Planretningslinjene gjelder for strandsonen (100-metersbeltet langs sjøen), men det følger av planretningslinjene at planleggingen bør skje helhetlig slik at det blir god sammenheng mellom arealbruken i strandsonen, i sjøen og på landområdene bak 100-metersbeltet.

Det er press på arealene i strandsonen (100-metersbeltet) og på landområdene bak 100-metersbeltet. Å se arealinteressene og arealutviklingen i strandsonen (100-metersbeltet) i sammenheng med det som skjer på landområdene bak, er naturlig for å ivareta kystlandskapet og viktige naturområder, og samtidig sikre tilgangen til strandsonen og livet i og bruken av sjøen.

At kystsoneplanen også omfatter landområdene bak strandsonen understreker den viktige regionale rollen byene og stedene har i kystkultursammenheng, både som bosted, for turister og tilreisende som bruker kysten samt for næringsvirksomhet innen reiseliv og opplevelse.

2. Hensikten med planarbeidet

Hensikten med planarbeidet er å utarbeide en regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark. Kystsoneplanen skal fylle flere formål. Den skal uttrykke fylkets politikk for kystsonen og tydeliggjøre de nasjonale retningslinjene for vår region.

2.1. Intensjonen med planen

Intensjonen med planen er å opprettholde og forbedre allmennhetens tilgang til kysten og ivareta de nasjonale hensynene som omfatter natur, landskap, friluftsliv og kulturmiljø på en *bedre* måte. Kystsoneplanen vil være et verktøy som bidrar til å ivareta disse hensynene.

Målene med kystsoneplanen, vil bli diskutert i løpet av planprosessen. For å gi retning til diskusjonen foreslås følgende:

Hensikten med kystsoneplanen er å dempe nedbyggingen av kysten og trekke opp føringer for en langsiktig bærekraftig arealpolitikk og forvaltning.

Naturmangfoldet skal sikres og der det er behov, restaureres. Kystens kultur-, nærings- og rekreasjonsverdier skal utvikles til det beste for både dagens og framtidens befolkning og tilreisende.

Regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark skal være en overordnet og samlende plan. Den skal være et hensiktsmessig verktøy for stat, fylkeskommune og kommunene til bruk i arealforvaltningen. Kystsoneplanen skal oversette nasjonal politikk til regionale forhold, tydeliggjøre den regionale kystsonepolitikken og bidra til gode helhetsløsninger og felles forståelse.

Kystsoneplanen skal erstatte *Regional plan for kystsonen i Vestfold* fra 2014, men videreføre en geografisk soneinndeling. Plan- og bygningslovens § 1-8 om byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen og *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen* fra 2021 skal utdypes.

2.2. Mål for planprosessen

Oslofjorden er av nasjonal verdi. Målet for planprosessen er å øke forståelsen for regionens felles ansvar for å ta vare på naturen, kulturminnene og kulturmiljøene, landskaps- og friluftsinnteressene.

3. Utfordringsbildet

De viktigste utfordringene for Oslofjorden og for kystarealene er arealpress som skyldes utbygging, privatisering og økt bruk, forurensning fra jordbruk og avløp, økt båttrafikk og press på naturmangfoldet. I tillegg kommer endringer i klima som påvirker økosystemet og utfordrer arealforvaltningen. Kystsonen er et område som brukes intensivt og der befolkningstallet øker.

Kysten er en attraktiv ressurs for regionen

Det er store verdier langs kysten fra Sande til Kragerø. Godt klima gir gode vekstforhold og det har bodd folk langs kysten vår fra steinalderen. Sjøen har til alle tider gitt mange muligheter. Kontakten med resten av Europa førte med seg utveksling av varer, ideer og folk. Fiske har vært viktig for mange, ofte drevet i kombinasjon med jordbruk, losing, sjøfart og håndverk. Det har blitt færre fiskere de siste tiårene, og antallet som har fiske som hovednæring er mer enn halvert fra 80-tallet.

Ferie, fritid og friluftsliv har lenge vært viktig i disse områdene. De seinere årene har kystens attraksjonskraft og betydning som reisemål og arena for næringsvirksomhet knyttet til turisme og opplevelsesnæring også vært sterkt økende.

Kystens strategiske beliggenhet har ført til fremvekst av byer, men også behov for beskyttelse og militære anlegg.

Her er det arealer av nasjonal og regional verdi knyttet til jordbruket, natur, friluftsliv, kultur- og kystlandskap og kulturmiljøer. Natur- og kulturkvalitetene gjør fylket til et attraktivt sted å bo og feriere og for næringsetableringer. Byene ligger som perler på en snor i et omland med aktivt jordbruk. Det har vært, er og kommer til å bli knyttet viktige næringer til kysten. Her er det gode muligheter for å utøve et aktivt friluftsliv. Fritidsaktiviteter som turgåing i strandsonen, båtliv og bading for befolkningen i kystkommunene rundt Oslofjorden er anslått å ha en årlig verdi på over 25 milliarder kroner (Menon 2019).

Naturmangfoldet er blant det rikeste i landet og Oslofjorden er av de områdene i landet med høyest naturmangfold når det gjelder variasjon i naturtyper og forekomster av truede arter og naturtyper. Naturmangfoldet har en egenverdi i tillegg til at det er en betydelig ressurs som kilde til medisiner, mat og råvarer. Naturmangfoldet har også en mer indirekte betydning for verdiskaping, identitet og som ressurs for turisme og andre næringer.

Om nasjonalparkene og de nasjonale laksefjordene

Færder nasjonalpark ligger i Færder kommune. Det marine verneområdet strekker seg fra Ormøy i nord til Færder fyr i sør. Istidene har slipt og formet landskapet til å bli noe helt spesielt i verdensmålestokk. Her er det et rikt naturmiljø med mange sjeldne arter og menneskene har satt sine spor gjennom mange tusen år. Færder nasjonalpark ligger tett inntil store, urbane områder og er et av de mest besøkte friluftslivsområdene i Norge. Også nasjonalparkens randsone byr på rike muligheter til å oppleve naturen i form av turstier, padling, bade- og fiskemuligheter.

Jomfruland nasjonalpark ligger i den ytre delen av kysten i Kragerø kommune og strekker seg fra grensa mot Risør i sør og mot Bamble i nord. Israndavsetningen, raet, som går gjennom hele nasjonalparken, har skapt spesielt gunstige vekstvilkår for så vel landplanter som marine planter. Derfor framstår Jomfruland og Stråholmen som spesielt produktive øyer, og i havet er det tilsvarende gunstige forhold for et mangfold av marint liv – et produktivt hav. Spesielt mange besøker Jomfruland, men både Stråholmen, holmene ellers og Stangnes på fastlandet har mye besøk. Hele 22 landområder i nasjonalparken er sikret for allmennheten til friluftsliv.

Det pågår et arbeid med å utrede nasjonalparkstatus på områdene rundt Mølen i Larvik kommune, som ligger midt mellom Færder og Jomfruland nasjonalparker.

Stortinget har opprettet ordningen med nasjonale laksevassdrag og laksefjorder for å gi et utvalg av de viktigste laksebestandene særlig beskyttelse. Svennerbassenget er definert som en nasjonal laksefjord. Laksebestandene som omfattes av ordningen skal beskyttes mot inngrep og aktiviteter i vassdragene, og i de nærliggende fjord- og kystområdene.

Tilstanden for livet i Oslofjorden er svært alvorlig

Det står dårlig til med miljøet i Oslofjorden, og allmennhetens tilgang til strandsonen reduseres stadig, jf. *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv* fra 2021.

Torskebestanden er på et historisk lavt nivå og er på tilbakegang. Hummeren er sårbar og utsatt for høy beskatning. Tareskog og ålegrasenger der fisk og annet liv vokser opp er på tilbakegang. Mange steder er oksygeninnvået i bunnvannet så lavt at alt liv dør og miljøgifter gjør at fisk og skalldyr i deler av fjorden ikke bør spises. Marin forsøpling og mikroplast er et alvorlig miljøproblem og forsøpling forringer verdien av naturopplevelsen fjorden kan gi. Klimaendringene forsterker den negative utviklingen. Sett i sammenheng med alle de andre miljøutfordringene i fjorden, er situasjonen for hele økosystemet alvorlig. Det vil ta lang tid å gjenopprette god tilstand for flere deler av det biologiske mangfoldet.

Presset på kystsonen er stort

Kysten og strandsonen er trolig de mest verdifulle arealene som kystkommunene forvalter. Den representerer en attraktivitet som er ganske sjelden vare. Det er kystlandskapet, naturen og sjøen

som er den attraktive varen. Når disse områdene bygges ned, forsvinner dette og kvaliteten blir gradvis forringet.

Kysten brukes intensivt og befolkningen øker. Det bor 1,6 millioner mennesker langs Oslofjorden. Det er forventet en befolkningsøkning til 2 millioner mennesker i Oslofjordområdet i 2050. Presset på både fjorden og strandområdene vil øke som et resultat av dette. Ifølge Det internasjonale Naturpanelets (IPBES) første globale rapport om naturens tilstand er endring i arealbruk den største trusselen mot naturmangfoldet.

17% av befolkningen i fylket bor i kystkommunene. I 2020 var det 362 000 personer bosatt i kystkommunene (SSB). Av disse bor 135 000 innenfor planområdet (se kap. 1.3). I planområdet er det 37 617 boliger og 18 448 fritidsboliger. Arealet utgjør 16% av kystkommunenes areal og 37% av befolkningen bor innenfor planområdet.

Siden 60-tallet har kysten langs Vestfold og Telemark hatt et spesielt vern mot nedbygging, men fremdeles bygges kysten ned bit for bit og dette til tross for strenge lover og regler. Halvparten av strandsonearealet er påvirket av tekniske inngrep (Kilde: Kommuneplaner). Kommunene står ofte overfor tøffe prioriteringer, ofte taper natur- og friluftsinteressene. De siste 20 årene er det bygget 5 500 nye bygg i strandsonen. Nær 90% av disse er boliger, fritidsboliger og garasjer, 4% er industri og lager og 1% er knyttet til fiskeri og landbruk. Tilgjengelig strandsoneareal i fylket er redusert med nær 3,2 km² på 20 år. Ses hele kystlinjen under ett og både øyer og fastland tas med, er ca. 50% av arealet i strandsonen tilgjengelig for allmennheten.

Det er mange som kan ønske seg en eiendom eller en hytte ved sjøen. Det er et begrenset tilbud og den høye etterspørselen gir høye priser. Vestfold hadde de høyeste prisene for hytter i strandsonen fulgt av Akershus og Telemark i perioden 2013–2016 (SSB-Høye hyttepriser i 100-metersbeltet langs kysten). Færder og Kragerø har i alle årene fra 2017 hatt de høyeste hytteprisene i fylket (SSB 11694).

I tillegg til byggearbeider fører opparbeiding av utearealer med hager, plener, bilveier, gjerder, sandstrender og private brygger til at naturmangfoldet reduseres og arealene privatiseres slik at de ikke lenger er tilgjengelig for allmennheten. Denne utviklingen reduserer naturmangfoldet og i praksis allemannsretten for folk flest. På den andre siden er det lett å ha forståelse for grunneiere som har ønsker om å videreutvikle eiendommene sine. Det er sannsynlig at de som kjøper en kostbar fritidseiendom langs sjøen, ønsker eksklusiv tilgang til eiendommen og frihet til å forme den etter eget ønske. Det kan være liten forståelse for den motbøren de da møter i det offentlige. For strandsonen (100-metersbeltet) er av nasjonal verdi. I denne sonen er det hensynet til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser som skal veie tyngst og unødig bygging og privatisering skal unngås.

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen fra 2021 deler landet inn i tre soner med ulike føringer tilpasset utbyggingspress og behovet for vern av de interessene som skal ivaretas i strandsonen. Kystkommunene i Oslofjorden ligger i sone 1 som er den strengeste sonen og der byggeforbudet i 100-metersbeltet skal praktiseres strengt i planleggingen.

4. Evaluering av Regional plan for kystsonen i Vestfold (2014)

Siden den regionale kystsoneplanen for Vestfold og Telemark skal bygge på *Regional plan for kystsonen i Vestfold* fra 2014, er det naturlig å undersøke hvordan den regionale planen har fungert.

Hensikten med planen fra 2014 var blant annet å dempe nedbyggingen av Vestfold-kysten og trekke opp føringer for en langsiktig bærekraftig arealpolitikk. Videre var det et mål om å få til en mer helhetlig og lik praktisering av regelverket.

Det var en forventning om at kommunene skulle innarbeide føringene i kommuneplanene sine.

Fylkeskommunen evaluerer planen for å lage en bedre plan enn den som foreligger. I evalueringen ønsker fylkeskommunen å undersøke følgende:

1. Hvordan målene i den regionale planen er fulgt opp i retningslinjene til planen?
2. Hvordan den regionale planen er fulgt opp i kommunenes kommuneplaner?
3. I hvilken grad er nedbyggingen av kystsonen redusert?
4. Er forvaltningen av kystarealene i vestfoldkommunene blitt likere, mer helhetlig og langsiktig?
5. Hvordan har de ulike forvaltningssonene fungert herunder fastsetting av byggegrenser langs sjøen?

5. Kunnskapsgrunnlaget

God kunnskap om verdiene og ressursene langs kysten er en forutsetning for å kunne forvalte arealene på en bærekraftig måte. De valgene, avveiningene og kompromissene som planarbeidet fører til, skal være tuftet på fakta og et godt kunnskapsgrunnlag. Derfor er en sentral del av arbeidet med kystsoneplanen å ha et kunnskapsgrunnlag basert på forskning, fakta og faglige utredninger.

Kunnskapsgrunnlaget vil gi politikerne mulighet til å utmeisle en arealpolitikk og forvaltningspraksis for fremtidig vern og bruk av kysten. Kunnskapsgrunnlaget vil inneholde data som fylkeskommunen trenger for å følge med på utviklingen i kystområdene på land og i sjø og som kommunene kan bruke i sin planlegging.

Fylkeskommunen vil ta utgangspunkt i den kunnskapen som allerede finnes i ulike utredninger og rapporter, sammenstille den og så vurdere om det er behov for suppleringer på enkelte områder.

I Kap. 6 er det pekt på noen kartleggings- og utredningsbehov. Fylkeskommunen vil vurdere om det er naturlig at disse hører hjemme i kunnskapsgrunnlaget eller om det bør være en del av handlingsprogrammet.

6. Tema i planarbeidet

God ressursforvaltning står sentralt i en langsiktig og bærekraftig arealforvaltning.

Langs kysten er det mange kryssende interesser som krever areal. Store områder er nedbygd og det er brukerkonflikter til lands og til vanns. Det er behov for helhetlig og langsiktighet i planleggingen av sjø- og landarealene og det er mange viktige interesser som må tas hensyn til. Med dette som utgangspunkt stilles derfor følgende spørsmål:

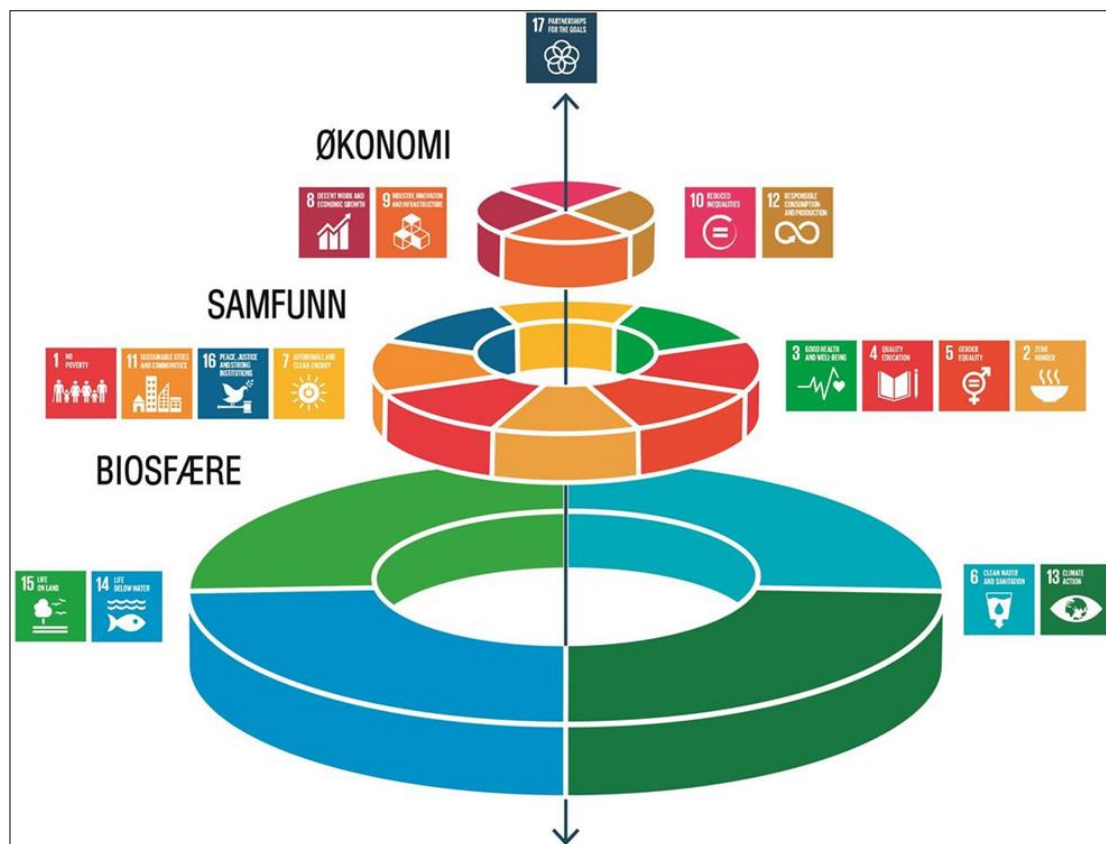
1. Hvilke temaer er av felles regional interesse og hører derfor hjemme i en regional kystsoneplan?
2. Hvilke temaer er det fornuftig at de ulike forvaltningsnivåene samarbeider om?

Under følger forslag til temaer som vil bli belyst i planarbeidet.

6.1. Oppfølging av FNs bærekraftsmål

FN har vedtatt 17 bærekraftsmål for perioden fram mot 2030. Bærekraftmålene skal ligge til grunn for fylkeskommunens og kommunenes planlegging, jf. *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2019-2023)*.

Det mest grunnleggende som må ivaretas i all planlegging er ivaretagelse av livet på land (FN15), livet i vann (FN14), rent vann (FN6) og stoppe klimaendringene (FN13). Dette understreker betydningen av naturgrunnlaget og kan illustreres slik som i modellen under som viser hvordan bærekraftmålene kan organiseres i forhold til hverandre.

Kystsoneplanen skal bidra til å avklare ulike interesser i arealforvaltningen og balansere mellom bruk og vern av kystsonen. Selv om alle målene er viktige er det særlig relevant å konkretisere mål, strategier og tiltak innenfor følgende bærekraftsmål:

- 10 Mindre ulikhet - friluftsliv og allmennhetens tilgang til de attraktive områdene langs kysten og sjøen er viktig i et folkehelseperspektiv.
- 11 Bærekraftige byer og samfunn – kystkulturstedene, kortreist friluftsliv med tilgang til kystareal og sjøen i byene.
- 12 Ansvarlig forbruk og produksjon – bærekraftig turisme og transport
- 13 Stopp klimaendringene – samordne areal og transport, grønn transport
- 14 Livet i havet- skaffe oversikt over viktige naturverdier for å ta vare på det biologiske mangfoldet i arealplanleggingen.
- 15 Livet på land- skaffe oversikt over viktige naturverdier for å ta vare på det biologiske mangfoldet i arealplanleggingen.
- 17 Samarbeid for å nå målene- samarbeide med offentlige etater og organisasjoner.

6.2. Grensesnitt og oppfølging av andre planer

Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv fra 2021 (tiltaksplanen) peker på hvor viktig det er å legge til rette for at Oslofjorden skal få god miljøtilstand og være attraktiv for friluftslivet slik at enda flere får gode opplevelser knyttet til fjorden. Målet med tiltaksplanen er at fjorden skal oppnå god miljøtilstand og at viktige naturverdier skal restaureres, at et aktivt friluftsliv skal fremmes og at naturmangfoldet i fjorden ivaretas. Å nå målene forutsetter et godt samarbeid på tvers av forvaltningsnivåer og med andre interessenter.

Kommunene, fylkeskommunen og statsforvalteren er pekt på som medansvarlig for flere av tiltakene i tiltaksplanen.

Viken- og Vestfold og Telemark fylkeskommuner deltar både i [Frisk Oslofjord](#) og i forskningsprosjektet [MAREA](#). Oppfølgingen av *tiltaksplanen* vil blant annet skje gjennom deltakelse i disse forskningsprosjektene.

Regional plan for vannforvaltning 2022-2027 for Vestfold og Telemark vannregion er under utarbeidelse. Målet med planen er å oppnå god miljøtilstand i alle vannforekomster innen 2027.

Tiltaksplanen og *Regional plan for vannforvaltning 2022-2027 for Vestfold og Telemark vannregion* legger føringer for og vil bli aktivt brukt i utarbeidelsen av kystsoneplanen.

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftsmål 14 Livet i havet og 17 Samarbeid om å nå målene.

6.3. Natur og klima

Naturmangfoldet langs Oslofjorden er blant det rikeste i Norge, men mange arter og forekomster står i fare for å bli utryddet. Å ta vare på naturgrunnlaget er en sentral del av kystsoneforvaltningen, både på land og i sjø. Det er mange instanser som sitter med kunnskap og kompetanse.

Statsforvalteren har et særlig ansvar for å ha oversikt over naturverdier og truede forekomster og arter og for å gi faglige innspill til kommunenes planlegging. Kommunene har en viktig rolle i å påse at det er tatt tilstrekkelig hensyn til naturgrunnlaget i planleggingen.

Marine naturverdier ble kartlagt langs Telemarkskysten som en oppfølging av *Planprogram Kystsoneplan for Telemark* (2017). Det er ikke kjent at en tilsvarende kartlegging er gjennomført langs Vestfoldkysten.

Svennerbassenget er definert som en nasjonal laksefjord der laksebestanden skal beskyttes mot inngrep og aktiviteter. [Nasjonale laksevassdrag og laksefjorder](#)

Flere samarbeidsprosjekter er i gang der formålet er å skaffe et bedre kunnskapsgrunnlag for naturgrunnlaget i sjø. I arbeidet med prosjektet *Frisk Oslofjord 2* er det tatt et initiativ for å utarbeide marine grunnkart (marint økologisk grunnkart).

Endringer i klimaet påvirker det biologisk mangfoldet både på land og i vann og vil utfordre arealforvaltningen.

Som del av planarbeidet vil følgende bli vurdert:

- ✓ Kartlegge kystnære økosystemer. Skaffe oversikt over viktige og sårbare naturforekomster, herunder geologiske forekomster. Sammenstille tilgjengelig kunnskap om viktige naturkvaliteter. Vurdere behovet for å supplere det materialet som allerede finnes.
- ✓ Følge opp arbeidet med marine grunnkart.
- ✓ Hvilke grep som bør tas for å møte kravene når det gjelder å motvirke klimautslipp og tilpasse seg klimaendringene.

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftsmål 14 Livet i havet og 15 Livet på land.

6.4. Friluftsliv

Om sommeren er det et yrende liv på og ved fjorden. På godværsdager er det trangt om plassen på de mest populære utfartsstedene langs kysten. SSB tall viser at tilgangen til kysten og fjorden for allmennheten reduseres år for år. Kun en tredjedel av strandsonen langs Oslofjorden er tilgjengelig for allmennheten. Utviklingen går altså i feil retning. Det er viktig å finne en fornuftig balanse mellom allmennhetens tilgang til arealene og behovet for å ta vare på naturmangfoldet.

Vestfold og Telemark har rundt 300 områder som har status som statlig sikret friluftslivsområde, hvor staten har medvirket til oppkjøp for å sikre allmennhetens tilgang til friluftsliv. De aller fleste av disse ligger ved kysten. Oppkjøp, sikring og restaurering av friluftsområder i strandsonen er nødvendig for å øke allmennhetens tilgang. Mange kommuner har etablert kyststier som er viktige og populære for å oppleve nærheten til sjøen og strandsonen.

Framover er det avgjørende å hindre ytterligere nedbygging og samtidig øke tilgangen til arealene ved å fjerne ulovlige byggetiltak og fysiske og psykiske stengler i strandsonen. Økt friluftsliv og bedre muligheter for gode opplevelser som følge av blant annet bedre tilgang for allmennheten til strandsonen, er også svært viktig i et folkehelseperspektiv.

Som del av planarbeidet vil følgende bli vurdert:

- ✓ Hvordan sikre og øke tilgangen til sjø og kyst.
- ✓ Bistå kommunene i arbeidet med å fjerne sjikanøse stengsler.
- ✓ Se på ulike virkemidler.
- ✓ Følge opp tiltak i *tiltaksplanen*.
- ✓ Delta i forskningsprosjektet [MAREA](#).

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftsmål nr. 10 Mindre ulikhet.

6.5. Kulturminner og kulturmiljø

Summen av historien og de naturgitte forholdene er det vi i dag oppfatter som vår kyst og kystkultur. Identiteten er sterkt knyttet til historien og kulturmiljøer og det er viktig å bevare

historiske steder for fremtidige generasjoner. Viktige kulturmiljø langs kysten er knyttet til både nyere og eldre historie.

Kulturmiljøet Nevlunghavn er et vel bevart tettsted hvor hovednæringen var losing og fisking og hvor det er bevart bebyggelse fra 1700-tallet og fremover i tid. Et annet eksempel er kulturmiljøet Kaupang. Her lå Norges første by og stedet er et av de viktigste i Norge som kilde til tidlig urbanisering og vikingtid.

Historiske tettsteder er i dag attraktive både som bosteder og feriesteder. Mange gamle uthavner er populære bo- og feriesteder. Vedlikehold og en forsiktig utvikling av bygningsmassen hører med. Å legge til rette for en utvikling som viser respekt for lokal byggeskikk og sedvane er sentral. Rivning, ombygging og kraftig fortetting visker ut fortidens kulturarv.

Som del av planarbeidet vil følgende bli vurdert:

- ✓ Kartfeste nasjonalt og regionalt viktige kulturmiljø.
- ✓ Hvordan innpasse ny bebyggelse i kulturmiljøet?
- ✓ Det er behov for å måle samfunnsøkonomiske ringvirkninger av verdifulle kulturmiljøer. Hvilken betydning har de unike stedene og deres historie i et større samfunnsøkonomisk perspektiv?

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftsmål nr. 11 Bærekraftige byer og samfunn.

6.6. Byer og steder

Byene og stedene har en viktig rolle i kystkultursammenheng, både som bosted og for turister og andre tilreisende som bruker kysten. Å styrke byene med flere aktiviteter og tilbud er viktig for å trekke til seg turister og fastboende. Tilgangen til kyst og sjø i byene, stedene og tettstedene vil bidra til å øke attraktiviteten. For områder i strandsonen som har etablert bebyggelse, kan kommunen fastsette byggegrense i kommuneplanen, jf. *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen lang sjøen* fra 2021.

Følgende vil bli vurdert:

- ✓ Hvordan sikre tilgangen til kysten og sjøen i byene og tettstedene.
- ✓ *Regional plan for bærekraftig arealpolitikk* fra 2019 har et plangrep som innebærer langsiktige utviklingsgrenser rundt byer og tettsteder. Det kan vurderes om dette er et hensiktsmessig grep for de byene og tettstedene som ikke har slike grenser.
- ✓ Oppdatere og forbedre veileder om byggegrenser.

6.7. Næring

Kysten er attraktiv i reiselivssammenheng. Vakkert kystlandskap og et rent marint miljø er viktige forutsetninger for å utvikle attraktive reiselivsprodukter. Turistnæringen er viktige for å opprettholde og utvikle arbeidsplasser i fylket.

Det må gis rom for en videre utvikling av turismen og reiselivsnæringen, samtidig som det tas hensyn til de viktige interessene som finnes langs kysten. En forsiktig, planmessig og bærekraftig utvikling må legges til grunn.

Industri og næringer som har behov for tilgang til kysten bør sikres utviklingsmuligheter. Når tradisjonelle næringer legges ned, bør arealer sikres for framtiden og vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv.

Som del av planarbeidet vil følgende bli vurdert:

- ✓ Fylkeskommunen har fått et nytt ansvar for statlige fiskerihavner og bør si noe om disse.
- ✓ Analysere hvilke typer næringer som befinner seg hvor langs kystsonen, gjerne i form av et kart med oversikt.
- ✓ Se på skjæringspunkter mellom kystsoneplan og *Regional reiselivsstrategi* som blir ferdig i løpet av 2021.
- ✓ Se på praksis rundt transformasjon av gammel industri og endring av arealformål langs strandsonen.

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftsmål nr. 11 Bærekraftige byer og samfunn og 12 Ansvarlig forbruk og produksjon.

6.8. Infrastruktur og målepunkter

Et av hovedmålene for transport utviklingen i fylket er å redusere de negative virkningene fra transporten. Utfordringen ligger i å skape et sikkert og effektivt transportsystem, samtidig som personbiltrafikken ikke øker. Da må kollektiv, sykkel og gange gjøres mer attraktivt.

Et viktig ledd i arbeidet er å tenke målepunkter. Langs hele kysten ligger det attraktive målepunkter for både rekreasjon, næring, friluftsliv mm. Å legge til rette for at disse kan nås med sykkel, gange og kollektiv vil være viktige grep både for de verdiene som ligger langs kysten, men og generelt for målet om redusert personbiltrafikk. Videre vil og tilgjengeligheten av slike områder i nærmiljøer der folk bor være med på å begrense transportbehovet. Eksempler på dette vil være sentrumsnæreturveier og bynære bademuligheter o.l. Ved at flere benytter seg av miljøvennlige transportformer til disse områdene vil ikke bare være bra for luftkvalitet og klimautslipp, men og medvirke til at mindre av det verdifulle kystarealet settes av til parkering.

Fylkeskommunen har fått et nytt ansvar for ferjeleiene/kaiene, og det utarbeides nå en ferjestrategi.

Som del av planarbeidet vil følgende bli vurdert:

- ✓ Tilgjengeligheten til store utfartssteder.
- ✓ Se på skjæringspunkter mellom ferjestrategi og kystsoneplan

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftsmål 9 Industri, innovasjon og infrastruktur, 11 Bærekraftig byer og samfunn og 13 Stoppe klimaendringene.

6.9. Sjøarealene

Det er press på sjøarealene langs kysten og mange ulike interesser som skal ivaretas. Sjøen er attraktiv både for å fiske, padle, svømme og bade, men også for å kjøre båt og vannscooter. Det er ønsket om utvidelse og oppføring av private brygger, småbåtanlegg og behov for andre ankringsmuligheter. Fiskefelt og gyteområder må sikres mot konkurrerende bruk og forringelse, samtidig som det i de samme områdene kan være ønsket om å etablere kunstige sandstrender eller andre tiltak som fører til mudring, dumping og utfylling.

For å klare å balansere alle de ulike hensynene og ta vare på viktige interesser er det viktig med god planlegging av sjøarealene. Langt fra alle kystkommunene har kommuneplaner som omfatter sjøområdene. I 2020 utarbeidet KMD en veileder for planlegging i sjøområdene. Veilederen skal bidra til å forenkle planleggingen av sjøarealene.

Båtplasser og småbåthavner er et viktig servicetilbud for båtfolk. Det antas at det er stort behov for både faste båtplasser og gjesteplasser.

Som del av planarbeidet vil følgende bli vurdert:

- ✓ Hvordan arbeidet kan bidra og støtte oppunder kommunens planlegging av sjøarealene.
- ✓ Utbygging og arealbruk i sjø er et tema som kan belyses. Det er knyttet mange ulike brukerinteresser til sjøarealene og få av kommunene har utarbeidet planer for de «blå flatene».
- ✓ Kriterier og prinsipper for private brygger og småbåthavner.

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftsmål nr. 14 Livet i havet.

6.10. Forvaltningssoner

Langs kysten er det ulike behov og muligheter og ulike verne- og brukerinteresser. I 100-metersbeltet langs sjøen er det som kjent byggeforbud, mens det på arealene bakenfor kan tillates noe utvikling. I områder langs kysten der det skal skje vekst og utvikling som i byene og stedene er det naturlig at det er enklere å få til utvikling og det er behov for andre grep og virkemidler enn i områder der det er den urørte naturen som er det attraktive.

I *Regional plan for kystsonen i Vestfold* fra 2014 er de geografiske områdene inndelt i ulike forvaltningssoner med tilhørende retningslinjer.

Som del av planarbeidet vil følgende bli vurdert:

- ✓ Inndeles arealene i geografiske soner. Det kan knyttes retningslinjer til sonene. Arbeidet vil ta utgangspunkt i erfaringene med den soneinndelingen som følger av *Regional plan for kysten av Vestfold* fra 2014. De statlige planretningslinjene vil bli lagt til grunn for arbeidet.

6.11. Handlingsprogram

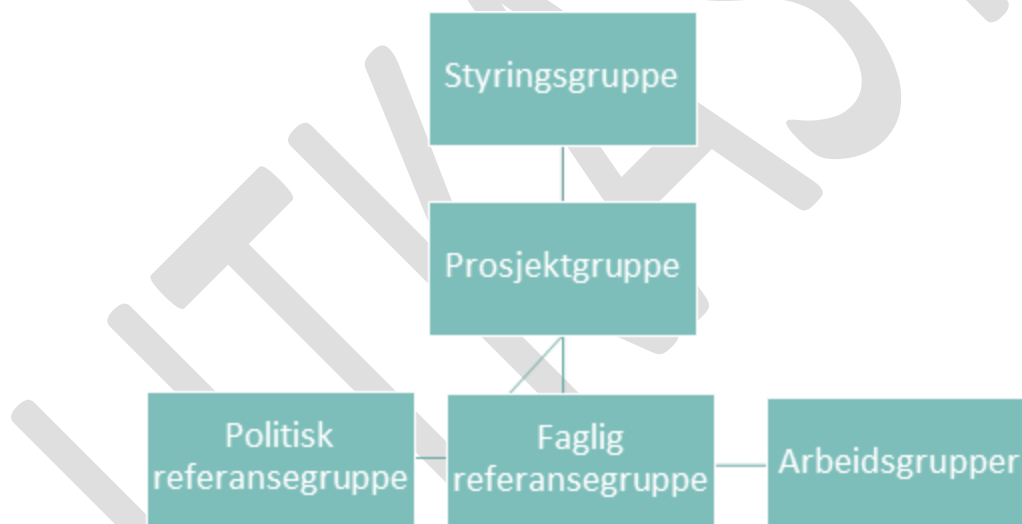
Som en del av planen skal det utarbeides et handlingsprogram med tiltak og prosjekter som skal bidra til gjennomføring av planen.

7. Gjennomføring av planprosessen

7.1. Organisering

I kystsonen er det mange hensyn og interesser som må avveies og som skal finne sin løsning. Plan- og bygningsloven §8-3 slår fast at statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen «når den berører deres virkeområde eller egne planer og vedtak».

Forslag til organisering av arbeidet:

Utgangspunktet for forslaget er at organiseringen skal være effektiv og hensiktsmessig og samtidig sikre god nok involvering fra de berørte.

Styringsgruppe: Plansjefer i kystkommunene (den i kommunen som har ansvaret for kommuneplanens arealdel), statsforvalteren (direktør for miljøavdelingen), plansjefen i fylkeskommunen. Det foreslås at plansjefen i fylkeskommunen leder styringsgruppen og at styringsgruppen inviteres til 2 eller 3 møter i planperioden.

Prosjektgruppe: Administrative representanter fra kystkommunene som arbeider med plansaker og byggesaker, statsforvalter og prosjektleder fra fylkeskommunen. Det foreslås at prosjektleder i fylkeskommunen leder prosjektgruppen og at møtefrekvensen er et møte annenhver måned.

Politisk referansegruppe: Politiske ledere for areal og plansaker i kommunene, en representant fra ungdomsrådet i hver av kystkommunene og Hovedutvalg for klima areal og plan (HKAP) i fylkeskommunen. Den politiske referansegruppen bør bestå av medlemmer fra både høyre-sentrum- og venstresiden av politikken og medlemmer fra ungdomsrådene slik at den fungerer som en robust forankring for framtiden. Det foreslås at leder for HKAP inviterer til møtene.

Faglig referansegruppe: Sentrale fagpersoner i kommunene, regional stat, næringsorganisasjoner og interesseorganisasjoner.

- ✓ Offentlig administrasjon: Kommunene (havnesjefer, kultur, friluftsliv, næring, folkehelse mfl.), Fiskeridirektoratet, Kystverket, Mattilsynet, NVE, KS.
- ✓ Næringsrepresentanter: NHO, Bondelaget, Virke, LO, Vestfold fiskerlag, Telemark fiskerlag.
- ✓ Interesseorganisasjoner: Oslofjordens friluftsråd, Grenland friluftsråd, Forum for natur og friluftsliv (FNF), Norsk bonde- og småbrukarlag, Jomfruland nasjonalpark, Færder nasjonalpark, Fortidsminneforeningen, Naturvernforbundet, Gea Norvegica Geopark.
- ✓ Ungdomsorganisasjonene: 4H, DNT Ung, Norges speiderforbud, Norges KFUK-KFUM speiderne og Natur og Ungdom.

Den faglige referansegruppen vil som et minimum bli invitert til fellesarrangementer og til å gi uttalelser til planprogram og plandokument. Utover dette kan det være aktuelt å invitere til særmøter.

Arbeidsgrupper: Det kan være aktuelt å opprette faglige arbeidsgrupper. Medlemmer i prosjektgruppa leder arbeidsgruppene. Aktuelle arbeidsgrupper:

1. Utarbeide forslag til soneinndeling og retningslinjer til den regionale planen.
2. Utarbeide forslag til handlingsprogram.
3. Revidere veileder for byggegrenser. Bistå kommuner som ønsker å innarbeide byggegrenser i kommuneplanens arealdel.

Fylkestinget er prosjekteier for planarbeidet.

7.2. Politisk behandling

Kommunale vedtak gjøres i høringen av planprogrammet og høring av forslag til regional plan. Kommunene kan be om særskilte orienteringer i egen kommune dersom de ønsker det.

Det fylkeskommunale hovedutvalget for klima areal og plan (HKAP) er fagutvalg for planarbeidet. Hovedutvalget behandler forslag til planprogram og forslag til regional plan og innstiller overfor fylkesutvalg og fylkestinget. HKAP blir holdt orientert om planarbeidet underveis i planprosessen.

Fylkesutvalget behandler og legger planprogrammet ut på høring, mens det er fylkestinget som fastsetter det endelige planprogrammet.

Fylkestinget sender forslag til regional plan på høring og vedtar den endelige planen.

7.3. Medvirkning

Det vil bli arrangert nettseminarer, konferanser og møter med politikere og administrasjon i kommunene, med statsetater og organisasjoner. Det vil bli lagt spesielt vekt på medvirkning fra barn og unge.

Medvirkning i planleggingen blir gjennomført i tråd med plan- og bygningslovens kapittel 5. Høringsinstansene får planprogram og planforslag tilsendt med minimum 6 ukers høringsfrist.

7.4. Framdrift

Planarbeidet deles inn i tre hovedfaser:

1. Planoppstart:

- Utarbeid prosjektmandat (mars 2021)
- Orienterer egne politikere (mars 2021)
- Møte med kommunenes planfolk og statsforvalter (mars, april og juni 2021)
- Utarbeide planprogram (mai – august)

Milepel: Vedtak om høring av planprogram i fylkesutvalget 29. september 2021

2. Utrednings- og analysefasen:

- Kunnskapsgrunnlag – arealdata, utredninger og analyser (august-desember 2021)
- Evaluere *Regional plan for kystsonen i Vestfold* fra 2014 (august- september 2021)
- Involvering, medvirkning, dialog (oktober-desember 2021)
- Vurdere høringsinnspill og omarbeide planprogram (januar 2022)

Milepel: Vedtak om planprogram i fylkestinget i februar /mars 2022

3. Planfasen:

- Utarbeide forslag til regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark med retningslinjer, handlingsprogram og temakart
- Revidere veileder om fastsetting av byggegrenser
- Involvering, medvirkning, dialog
- Behandle planforslaget i diverse utvalg og fylkesting
- Offentlig høring høsten 2022

8. Formelle rammer

Det er en rekke internasjonale, nasjonale og regionale mål og føringer som vil bli lagt til grunn for utarbeidelsen av kystsoneplanen.

8.1. FNs bærekraftmål

FN har vedtatt 17 bærekraftmål for perioden fram mot 2030. Bærekraftmålene handler om å se helhet og sammenheng. Det starter på internasjonalt og nasjonalt nivå og må så oversettes og konkretiseres slik at de kan følges opp på regionalt og lokalt nivå.

Målene er nedfelt på et overordnet nivå i *Regionale planstrategi* (2020-2024) og skal konkretiseres i det regionale planarbeidet.

8.2. Plan- og bygningsloven

Plan- og bygningsloven legger de rettslige rammene for planarbeidet. I § 8-1 heter det:

«Regional planmyndighet skal utarbeide regionale planer for de spørsmål som er fastsatt i den regionale planstrategien».

For regionale planer skal det utarbeides et planprogram som beskriver innhold, prosess, medvirkning og organisering av arbeidet, §4-1 i plan- og bygningsloven. Hensikten med planprogrammet er å forberede aktuelle parter på den planprosessen som skal i gang. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn normalt samtidig med varslingsplanoppstart. Vestfold og Telemark fylkeskommune som regional planmyndighet, fastsetter det endelige planprogrammet.

En paragraf som vil stå sentralt i arbeidet med å utforme den regionale kystsoneplanen er § 1-8 Forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag:

I 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser.

Andre tiltak etter [§ 1-6](#) første ledd enn fasadeendringer kan ikke settes i verk nærmere sjøen enn 100 meter fra strandlinjen målt i horisontalplanet ved alminnelig høyvann. Dette er likevel ikke til hinder for fradeling ved innløsning av bebygd festetomt etter tomtfestelova.

Forbudet etter andre ledd gjelder så langt ikke annen byggegrense er fastsatt i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplan, jf. [§§ 11-9](#) nr. 5 og [12-7](#) nr. 2.

Forbudet etter andre ledd gjelder ikke der kommunen i kommuneplanens arealdel har tillatt oppføring av nødvendige bygninger, mindre anlegg og opplag som skal tjene til landbruk, reindrift, fiske, akvakultur eller ferdsel til sjøs, jf. [§ 11-11](#) nr. 4.

For områder langs vassdrag som har betydning for natur-, kulturmiljø- og friluftsinnteresser, eller for vassdragets kapasitet, skal kommunen i kommuneplanens arealdel etter § 11-11 nr. 5 vurdere å fastsette grense på inntil 100 meter der bestemte angitte tiltak mv. ikke skal være tillatt.

8.3. Statlige rammer og forventninger

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021) Nye Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen ble vedtatt i 2021. Retningslinjene erstatter planretningslinjene som ble vedtatt i 2011.

Planretningslinjene gjelder i 100-metersbeltet langs sjøen. Forbudet i 100-meters beltet gjelder der ikke annen byggegrense er fastsatt i kommuneplanens arealdel eller i reguleringsplan.

Formålet med planretningslinjene er å tydeliggjøre nasjonal arealpolitikk og sikre nasjonale og regionale interesser i 100-metersbeltet langs sjøen. Strandsoneforvaltningen skal bidra til en bærekraftig utvikling i tråd med FNs bærekraftsmål. Planretningslinjene skal bidra til at det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i strandsonen og at unødvendig bygging langs sjøen unngås. De strenge reglene for Oslofjorden videreføres.

Planretningslinjene utdyper loven og gir statlige føringer for kommunene og fylkeskommunens planlegging og saksbehandling.

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014) Hensikten med de statlige planretningslinjene for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SPR-ATP) er å samordne utviklingen på de tre feltene samt bidra til mer effektive planprosesser. Retningslinjene skal fremme et godt og produktivt samspill mellom staten, fylkeskommunen, kommunene og andre utviklingsaktører.

Nasjonale forventninger Bærekraftmålene handler om å se helhet og sammenheng. Dette starter på nasjonalt nivå. For å fremme bærekraftig utvikling i hele landet, har regjeringen lagt fram Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. De nasjonale forventningene skal følges opp i fylkeskommunens og kommunenes arbeide med planer. I nasjonale forventninger for 2019 – 2023, legger regjeringen vekt på at nasjonen står overfor fire store utfordringer: Å skape et bærekraftig velferdssamfunn. Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning. Å skape et sosialt bærekraftig samfunn. Å skape et trygt samfunn for alle.

8.4. Andre relevante lover

Listen over lover er ikke uttømmende.

- ✓ Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) fra 2009
- ✓ Lov om friluftslivet (friluftsloven) fra 1957
- ✓ Lov om kulturminner (kulturminneloven) Kulturminneloven fra 1978

8.5. Regionale føringer

Listen over regionale føringer er ikke uttømmende.

- ✓ *Regional planstrategi 2020-2024. Å utvikle Vestfold og Telemark*
- ✓ *Regional plan for vannforvaltning 2022-2027*
- ✓ *Regional plan for bærekraftig arealpolitikk for Vestfold (2019)*
- ✓ *Regional plan for areal og transportplanlegging i Telemark (2015)*

8.6. Konsekvensutredning

Plan- og bygningsloven §4-2 slår fast at det i planbeskrivelsen til regionale planer som legger rammer for framtidig utbygging, skal gis en særskilt vurdering og beskrivelse – en konsekvensutredning av planens virkninger for miljø og samfunn.

Dersom det i løpet av planprosessen foreslås endringer av betydning for rammene for framtidig utbygging, må det gjennomføres en konsekvensutredning.